

Vaduguns

Piektdiena ● 2023. gada 17. novembris

CENA tirdzniecībā 0,95 EUR

Erudīcijas spēle ◀ 5.

Palīdzot Ukrainai, mēs palīdzam sevi!

Foto - E.Gabranovs

Paraksta Sadarbības līgumu. Latvijas 105.dzimšanas dienā Sergijs Mazurs (foto – no kreisās) saka lielu paldies Latvijas ļaudim: "Atcerieties, ka karš ir pie mums, bet mēs aizstāvam visus. Lai pārticība jūsu ģimenēs, un lepojieties, ka dzivojat tik jaukā valstī!"

Edgars Gabranovs

Pirmsdien pievaka rē Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs un Ukrainas Republikas Odesas apgabala Baltas pilsētas vadītājs Sergijs Mazurs oficiāli parakstīja pilsētu Sadarbības līgumu.

Baltas mērs Sergijs Mazurs uzsvēra, ka mums ir kopēja problēma: "Tas ir mūsu kaimiņš. Tajā pašā laikā mums ir arī kopējas vērtības. Ceļu uz Eiropas Savienību pērnā gada 24.februāri mums šķērsoja Krievijas Federācija. 2015.gadā iesākām ļoti daudzas reformas, kas galvenokārt skāra decentralizāciju, kad no Kijivas centrālā vara tika sadalīta pa municipalitātēm un ciemiem. Mūsu pašvaldība bija pirmā, kas uzsāka šo ceļu. Attīstība bija dinamiska līdz brīdim, kad sākās Covid laiks, kam sekoja karš. Nevarēju iedomāties, ka 21.gadsimtā kaut kas tāds varētu notikt. Mūsu senči, tēvi un vectēvi karoja pret fašismu. Ja mani vecvecāki redzētu šīs dienas šausmas, tad, visticamāk, zārkā daudzreiz apgrieztos. Pirmās atbalstu mums sniedza Polija un Baltijas valstis. Mēs vienmēr novērtēsim un cienīsim tos, kuri mums pirmie pasniedza

roku. Mēs saprotam, ka asiņainā un nežēlīgā kara laikā ikviens Eiropas valsts izjūt ekonomisko ietekmi, tomēr iespēja justies brīviem ir pārāka par gāzes un citām izejvielu cenām. Bijām spiesti adoptēties kara apstākļiem. Es un mani koleģi regulāri ciemojamies ES, jo mums ir ļoti svarīgi, lai izpratne par situāciju, kā arī komunikācija nepazūd. Jāsaprot, ka mēs aizstāvam ne tikai savu zemi. Agresorvalsts bija pārliecināta, ka 3-5 dienu laikā Ukrainu iekaros, nerēķinoties ar galveno faktoru – Ukrainas tautu. Nerēķinoties ar draugu atbalstu. Nezinu, cik ilgi turpināsies šī aktivā kara fāze, tāpēc arī turpmāk nepieciešama palīdzība, lai pēc iespējas atrāk izbeigtu asinsizliešanu mūsu zemē. Atbraucot mājās, man ir ieceres, kā attīstīt sadarbības virzienus. Pats svarīgākais ir mobilizēt jūsu iedzīvotājus, stiprinot sadarbību starp voluntieriem. Skaidri apzinos, cik vīļņevidīga ir informācija, kā arī atbalsts. Nemet vērā situāciju arī Gazas sektorā, uzmanība pārslēdzas citā virzienā, kur jaušams arī Krievijas pirksts."

Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs vairākkārt, tostarp tiešraidē ar Ukrainu, uzsvēra, ka Balvu novada deputāti vienbalsīgi atbalstīja lēmumu parakstīt Sadarbības līgumu.

* Turpinājums 4.lpp.

Īsziņas

Tāpat sarakstā apstiprinātas vērtības: sēnu vākšana un izmantošana, Piebalgas un Bārtas kultūrtelpas.

Projekti jāpabeidz par saviem līdzekļiem

Valdība otrdien līdz nākamā gada 31.oktobrim pagarināja termiņu Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) līdzfinansēto pašvaldību energoefektivitātes paaugstināšanas projektu īstenošanai par saviem līdzekļiem. Balvu novada pašvaldībai ir trīs projekti, kuros pastāv risks nepabeigt visus plānotos būvdarbus līdz šī gada beigām: energoefektivitātes paaugstināšana Balvu Mākslas skolas (EUR 271 232), Baltinavas muzeja (EUR 230 000) un Rugāju pagasta pārvaldes (EUR 285 000) ēkās. Gadījumā, ja pašvaldība projektos plānotās aktivitātes un iznākuma rādītājus par saviem finanšu līdzekļiem nesasniegs līdz 2024.gada 31.oktobrim, pašvaldībai būs pienākums atmaksāt visu projektā izmaksāto finansējumu sadarbības iestādei saskaņā ar vienošanās vai civiltiesiskā līguma nosacījumiem.

Kas būs Latgales dzinējspēks?

24.novembrī plkst. 11.00 Balvu Novada muzejā norisināsies Latgales foruma "Esi i dori" par Austrumu robežas drošību. Pamatfokuss – ko var darīt ikviens no mums, lai ir pārliecība, ka esam vienoti izpratnē par valsts aizsardzības jautājumiem un zinām, ko katrs no mums darīs, par ko atbildēs krizes situācijā. Analizējot Balvu novada situācijas un stratēģijas, tiks pārrunāti arī kopīgie aizsardzības vēstījumi un izspēļēti rīcības scenāriji. Dalība pasākumā ir bez maksas.

Sarakstā iekļautas jaunas vērtības

Nemateriālā kultūras mantojuma padomes sēdē pieņemts lēmums par četru jaunu vērtību, tostarp celu jostīju aušanas tradīciju Ziemeļlatgalē (pieteicējs – biedrība "Upītes jauniešu folkloras kopa") – viens no senākajiem jostu aušanas veidiem, kas pazīstams visā Latvijā, bet bijis īpaši izplatīts Latgalē, iekļaušanu Nacionālajā nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā.

Nākamais laikraksta "Vaduguns" numurs iznāks 24.novembrī.

46

ISSN 1407 - 9844

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 5. marta ● Nr. 88 (9565)

* Sākums 1.lpp.

Nākamajā dienā aiziet uz fronti

35.jūras kājnieku brigādes jaunākā seržante ANŽELA LUČKO, uzrunājot balveniešus Lāčplēša dienā, emocionāli atzina, ka ir cīnījusies viskarstākajos punktus, trīsreiz pavēstot: "Slava varoņiem! Slava varoņiem! Slava varoņiem!" Viņa pateicās, ka ir iespēja būt Balvos: "Mēs cīnāmies, lai būtu brīva valsts. Jums ir jānovērtē tas, ka šodien varat būt šeit, varat runāt savā valodā, būt savā dzimtenē brīvi. Esiet pateicīgi jūsu seniem par to, ko viņi jūsu labā ir izdarījuši."

Pirms pilsētu Sadarbības liguma parakstīšanas Anžela "Vadugunij" atzina, ka trīs pavadītās dienas Balvos vienmēr paliks atmiņā: "Iespaidoja pilsētas sakārtotā infrastruktūra, realizētie sociālie projekti. Bija iespēja apmeklēt skolas, bibliotēku, pansionātu un citus objektus."

Pērnā gada 25.februārī, dienu pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā, A.Lučko kā brīvprātīgā devās pieteikties dienestam armijā. Jāpiebilst, ka viņa tobrīd bija veiksmīga uzņēmēja, zobārstniecības privātklinikas īpašniece. "Tas ir ģimenes bizness, kā arī tolaik, pirms kara, pašvaldībai palidzēju sakārtot jautājumus, kad stomatoloģiju neiekļāva valsts medicīnas apmaksātos pakalpojumos. Vienmēr esmu bijusi Ukrainas patriote, kas ir mūsu ģimenes gēnos ierakstīts," viņa paskaidroja.

Kad dzimtenei uzbruka agresorvalsts, medīķe ģimenei pavēstīja: "Eju karot." Lūgta atklāt, kā šo ziņu uztvēra tuvinieki, Anžela atgādināja, ka uz fronti devās visu profesiju pārstāvji: "Es nevarēju stāvēt malīnā. Ģimene, uzzinot par manu lēmumu, pat apvainojās. Tas bija mans lēmums, kas viņiem bija jāpieņem. Meita arī ir zobārste, tāpēc biznesu varēja nodot viņai. Krievija uzbruka, lai mūs denacionalizētu. Kā tā, ja Ukraina ir mūsu valsts? Tā ir agresija, kas balstīta uz necilvēciskiem kaut kādiem instinktiem. Apšauda un spridzina dzemdību namus, bērnudārzus, skolas, daudzdzīvokļu mājas... Mūsu grūtnieces spiestas dzemdēt pagrabos. Strādājot ar nogalināto pārvešanu no frontes, sirds lūza... Tās patiesi bija šausmas, kad jaunieši, 21, 22, 23, 24 gadus veci, nekad neieraudzīs nākotni. Viņi mūsu sirdīs paliks kā varoņi. Laikā, kad attīstās vismodernākās tehnoloģijas, cilvēce grib dzīvot mierā, gribas visai pasaulei pavēstīt, ka pie mums notiek zvērības. Agresoram vienalga, vai viņa priekšā ir bērni, vai sirmgalvji. Tā ir nācijas iznīcināšana. No frontes atgriezos pirms diviem mēnešiem. Tagad vēlos pievērst uzmanību rehabilitācijas projektiem, jo ir daudz ievainotu un sakropjotu cilvēku. Protams, speciālistu pietrūkst, tāpēc pēc palidzības griežamies pie Eiropas valstīm, tostarp Latvijas. Jūs šodien palīdzat ne tikai Ukrainai, bet aizsargājat arī savu zemi. Karš jebkurā gadījumā beigties ar Ukrainas uzvaru. Aicinu un joti vēlos, lai katrs var pateikt: "Jā, arī mēs kaldinājām uzvaru!" Kāda palīdzība ir visnepieciešamākā? Ieroči, taktiskās medicīnas aprīkojums, ātrās palīdzības automašīnas utt."

Dzīvību neglābj tabletes. Anžela Lučko atgādināja, ka katram karaviram ir divas kājas, divas rokas. "Ļoti nepieciešami mūsdienīgi žņaugi," viņa paskaidroja.

Karā kopš pirmās dienas

Ukrainas brīvības cīņu veterāns RUSLANS ANTONIUKOVIS, uzrunājot balveniešus un pilsētas viesus savu cīņu biedru vārdā, teica PALDIES vārdus par Latvijas finansiālu un morālu atbalstu: "Paldies arī visas mūsu valsts vārdā. Karot ar tādu teroristu, teikšu godīgi, ir grūti. Mūsu valstī iet smagi, bet paldies, ka visu šo divu gadu garumā mūs atbalstīt. Mēs tiešām atdodam joti daudz dzīvību, lai būtu brīvi. Es redzu cilvēkus šeit, es gribu viņus sveikt, jo, zinot savu vēsturi, ir nākotne. Slava varoņiem, kuri atdeva savas dzīvības, lai jūsu, lai mūsu, lai arī citas valstis būtu brīvas. Nav lielāka goda par to, kā uzvilkta formas tērpas un aizsargāt savu dzimteni. Sargājiet tos, kuri sargā jūs!"

Ruslans līdz 2014.gadam bija veiksmīgs dizaineris, kad devās aizstāvēt dzimteni. Pēc smaga ievainojuma nolēma nesēdēt mājās un joprojām aktīvi darbojas brīvprātīgo darbā. "Es negribu, lai pret mani attiecas kā pret īpašu personu. Līdz 2014.gadam mani darbi atradās uz slavenu modes žurnālu

Improvizēta izstāde. Odesas apgabala Baltas pilsētas vadītājs Sergijs Mazurs atklāja, ka 2022.gada 24.februārī jau piecpadsmit minūtes pēc Krievijas rākešu uzbrukuma bojā gāja zēni un meitenes. Viņš kopā ar komandu (foto) aicināja aplūkot bildes, kurās redzami šausminoši skati. Šobrīd Baltā ir apglabāti 49 varoņi. "Ukrainas frontē visvairāk nepieciešami droni, transportlīdzekļi un medicīnas aprīkojums," atzina ciemiņi.

vākiem, bet, sākoties karam, nebija nekādu šaubu, kas ir jādara. Toreiz, ticiet man, krievi jau bija tur. Mēs uzvarēsim!"

Iemācījušies dzīvot 7x24 ritmā. Ruslans Antoniukovs: "Pateicoties jūsu atbalstam, mēs neizjūtam nogurumu. Jā, mums ir grūti, jā, problēmu ir daudz, tomēr mēs izturēsim."

'Līdz' un 'pēc'

KATERINA MALIAR ir brīvprātīgā, kurai ir vistiešākie kontakti ar frontē karojājiem. Viņas pārziņā ir jebkāda veida medicīniskais atbalsts: "Savu dzīvi vērtēju 'līdz' un 'pēc'. Līdz 24.februārim biju sieva, mamma, meita. Nav tādu cilvēku, kuri paliktu malā – vai tu esi armijas daļā, vai arī palīdzi Ukrainas armijai. Tā ir sagadījies, ka tieši manus pienākumos ietilpst taktiskā medicīna. Esmu sapratusi, ka, pat atrodoties mājās, man ir jāspēj glābt mūsu puišu dzīvības. Taktiskā medicīna ir tā lieta, kuras nekad nav gana. Tie ir joti dārgi elementi, tomēr neaizmiršsim, ka ikviena kareivja dzīvība ir nenovērtējama. Ľoti lūdzu visu balveniešu atbalstu šajā jomā."

Palīdziet glābt mūsu puišus. Katerina Maliar pastāstīja, ka viena taktiskā aptieciņa vienam kareivim izmaksā ap 100 euro, turklāt pēc katras kaujas tā nereti ir jāpapildina.

Dzīve nav apstājusies

Ukrainas Republikas Odesas apgabala Baltas pilsētas vadītājs SERGIJS MAZURS, jautājis par iespadiem Balvos, paskaidroja, ka Baltā dzīvo 18 000 iedzīvotāju: "Tāpat vēl 30 ciemos dzīvo 15 000 iedzīvotāju. Mūsu teritorija no ziemeļiem uz dienvidiem stiepjas 90 kilometru garumā. Balvi man ļoti patīk! Iespaidi, lakoniski runājot, ir visjaukākie. Palīdzība, kuru jūtam Ukrainā, arī šeit uz katra soja ir jaušama. Jūs esat lējuši sveces, darinājuši aizsargtiklus, adījuši zeķes, kā arī Latvijā uzņēmuši mūsu sievas un bērnus. Palīdzat ar darbu, palīdzat ar dzīvesvietu. Tas ir ļoti svarīgi, jo katrs, dodot kaut vai mazumiju, nodrošina lielo uzvaru. Patīkami, ka arī jūsu valdība sniedz lielu palīdzību. Es to redzu, jo bieži braucu uz fronti. Jāsaka atklāti, mēs nebījām gatavi karam. Ieročus, kurus piešķir ASV, Baltijas un citas valstis, mums dot iespēju cīnīties. Mums ir stipra armija."

Lūgts atklāt, kur rod spēkus, Baltas mērs neslēpa, ka pirmajā kara gadā pilsētas attīstības lietas tika noliktas malīnā: "Strādājām tikai ar to, kā palīdzēt cilvēkiem un karaviriem. Uzņēmām vairāk nekā 6000 bēgli, vairāk nekā 300 transportlīdzekļus atdevām frontei. Tāpat frontei atdevām ģeneratorus, dronus un citu tehniku. Pārtiku vedām uz Buču un Irpeņu, tikišodzīvotāji, ieskaitot bērnus un vecmāmiņas, palīdz mūsu karaviriem. Spēkus dod mani trīs bērni un ukraiņu gars. Ja mēs agrāk strādājām daudz, tad tagad, godīgi sakot, divdesmit reizes vairāk. Jāstrādā arī diplomātijā, lai kaimiņvalstis nenogurst. Dzīve nav apstājusies, turklāt ļoti daudz palīdzam no okupācijas atbrīvotiem ciemiem. Pērkam logus, plēves, ģeneratorus, apģērbu utt."

Kas saņēma ciemiņu dāvanu? Sergijs Mazurs Sergejam Maksimovam dāvāja īpašu monētu, kas ir 46.brīgādes simbols, ievērtītu bildi, kā arī Ukrainas karogu ar kareivju paraksti. Balvu novada vadītājs piemiņas veltes nodeva Daces Šultas un viņas mammas Marijas Bleives rīcībā, paskaidrojot, ka viņas vienas no pirmajām uzsāka dažādas aktivitātes Ukrainas atbalstam. "Es nebiju viena. Mūs bija daudz," emocionāli atgādināja Dace.

Mērojas zināšanās par vēsturi, ģeogrāfiju, dabu un literatūru

Erudīcijas spēle “Mana Latvija” Baltinavā

Ingrīda Zinkovska

Sagaidot Latvijas Republikas dibināšanas 105.gadadienu un par godu Lāčplēša dienai, 10.novembrī Baltinavas kultūras nama notika erudīcijas spēle “Mana Latvija”.

Spēlē piedalījās Baltinavas pagasta pārvaldes, Baltinavas vidusskolas, Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas, divas Baltinavas vidusskolas skolēnu, zemnieku saimniecības “Amatnieki”/“Riekstiņi” un pagasta iedzīvotāju senioru komanda, – kopskaitā septiņas komandas.

Svinigu atmosfēru kultūras nama mazajā zālē radīja gan svētku noformējums, gan saposušies spēles dalībnieki un līdzjutēji. Arī virjiem, atbildot uz pasākuma un kultūras nama vadītājas Lidijas Ločmeles uzdotajiem jautājumiem, bija iespēja nopelnīt saldo našķi. Pirms sākās spēle, šķiet, visiem prātā bija tikai viens, – par ko būs jautājumi, vai zinās pareizās atbildes? Erudīcijas spēle bija veidota no trim daļām: jautājumi par Latviju, jautājumi par Balvu novadu un jautājumi par Baltinavas pagastu. Jautājumi bija par vēsturi, ģeogrāfiju, dabu, vajadzēja zināt arī latviešu dzejas un dziesmu autorus. Visiem bija iespēja pārbaudīt savas zināšanas. Kā pēc spēles secināja uzvarētājas komandas pārstāve, Baltinavas vidusskolas skolotāja Aija Nagle, viņasprāt, āķigi bijuši dotie atbilžu varianti, kurus varēja izvēlēties. “It kā zini, bet sāc minstīnāties,” atzina komandas dalībniece. Komanda ieguva augstāko punktu skaitu, kļūdoties tikai atbildē uz jautājumu, – kādam notikumam veltīta uz ekrāna redzamā karikatūra (Latvijas atzīšanai de jure).

Zūrijas komisijas secinājums bija, ka spēles dalībnieki labi zināja par Latviju, novadu, bet mazāk par Baltinavu – vietu, kur dzīvo, lai gan jautājumi bija vienkārši. Grūtības sagādāja arī dažu dziesmu un dzejoļu tekstu autoru atpazīšana.

Pirmās trīs vietas erudīcijas spēlē izcīnīja: Baltinavas vidusskolas skolotāju komanda, Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas komanda un pagasta pārvaldes komanda. Pārējās komandas piejāva nedaudz vairāk kļūdu, bet tas nemazināja gandrījumu, ka viņi ir piedalījušies pasākumā. Kā teicis kāds līdzjutējs, – tagad zināšu, ka šī teksta autors ir Veidenbaums....

Erudīcijas spēli vēroja arī ciemiņi no Cesvaines, dāļiju audzētāja Gaida Brilovska ar vīru, kuri uz Baltinavu bija mērojuši 117 kilometrus garu ceļu. Sarunā atklājās, ka ziņu par pasākumu izlasījuši internetā, bet Baltinavā nav pirmo reizi, – šurp ar vīru brauc uz baltinaviešu amatierētāra “Palādas” izrādēm.

Uzvarētāju komanda “Patrioti”, saņemot balvas.

Erudīcijas spēle uzvarēja Baltinavas vidusskolas skolotāju komanda, ko pārstāvēja skolas direktors Imants Slišāns, skolotājas Aija Nagle, Indra Keiša, Evija Vizule un Rudīte Laganovska. Komanda bija izgatavojuši sev sarkanbaltsarkanās piespraudeles zīmūla formā.

Foto - A.Kirsanovs

Senioru komanda “Vjaksēni”. Atraktīvā bijušo Baltinavas vidusskolas absolventu komanda savu nosaukumu bija izvēlējusies par godu audzinātājai Ainai Vjaksei. Komandu pārstāvēja Valentīna Daukste, Marija Keiša, Rita Ločmele un Jāzeps Keišs. Komanda bija ģērbusies T-krekļos, uz kuriem komandas nosaukumu zīmējusi Marija.

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Dāvanas. Atbilstoši svētku noskaņai noformētas arī dāvanas. 1.-3.vietas ieguvējas komandas saņēma dāvanu kartes un diplomus, pārējās – konfekšu kastes, skaidrojošo vārdu spēles un Atzinības rakstus.

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Kopbilde. Lai atcerētos, ka, sagaidot Latvijas gadskārtu, bijuši kopā un piedalījušies erudīcijas spēlē, pasākuma dalībnieki pozēja kopbildei.

Balvu Valsts ģimnāzijā

Tiek īstenota starptautiskā bulinga programma "KiVa"

Foto - no personīgā arhīva

Pasākums par "KiVa". Pasākumā par starptautisko antibulinga "KiVa" programmu Balvu Valsts ģimnāzijā piedalījās 7.-9.klašu izglītojamie un klašu audzinātāji. Runā programmas "KiVa" skolas komandas pārstāvē Gunta Salmane.

Pēc Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) datiem, pāridarījumu un bulinga izplatība Latvijas skolu vidē ir lielāka nekā jebkurā citā Eiropas Savienības valstī – trešā daļa skolēnu vismaz pāris reižu mēnesī ir cietuši no vardarbības skolā.

Lai mazinātu un novērstu pāridarījumu izplatību, Valsts kanceleja sadarbībā ar organizāciju "uzvediba.lv", Rīgas Stradiņa universitāti un Latvijas Universitāti uzsāka programmas "KiVa" ieviešanas projektu Latvijas skolās. Uzsākot 2023./2024.mācību gadu, vairāk nekā 60 skolas jau ir pievienojušās programmas īstenošanai, un Latgales reģionā bulinga programmā ir iesaistījušās desmit izglītības iestādes, tostarp Balvu Valsts ģimnāzijas 7. – 9.klašu izglītojamie.

"KiVa" koordinatore skolā – Balvu Valsts ģimnāzijas direktore Kristine Lele – informē, ka programmas ietvaros ģimnāzijai ir piedāvāts treneris, Turku un Latvijas komandas atbalsts programmas ieviešanā un sarežģītāko bulinga jautājumu risināšanā, mācību materiāli, piekļuve interaktīvajiem mācību līdzekļiem (tiešsaistes spēles, videomateriāli), aptaujas, materiāli vecākiem, apmācības.

Šī gada augusta izskanā programmas ietvaros notika seminārs visam skolas personālam (skolas vadībai, pedagoģiem, atbalsta personālam, tehniskajiem darbiniekiem) par programmas darbības mehāniem, bulinga galvenajiem aspektiem, praktiskiem rīkiem un darbībām, bulinga monitoringam un novēšanai, kā arī seminārā tika veikti praktiski uzdevumi, atklājot bulinga dažādās formas un problēmas risināšanas iespējas.

Programmas "KiVa" skolas komanda septembrī viesojās Rēzeknes Valsts 1.ģimnāzijā, kur norisinājās skolu komandu apmācības, izspēlējot lomu spēles un risinot vieglus bulinga gadījumus.

Viens no programmas "KiVa" nosacījumiem ir oficiāls programmas atklāšanas un uzsākšanas pasākums skolās. Antibulinga programmas "KiVa"

Lielformāta plakāts. Klašu grupas veidoja lielformāta plakātus, kas atgādinās, ka katrs skolēns ir apņēmies nepieļaut emocionālu un fizisku vardarbību.

Foto - no personīgā arhīva

pasākums ģimnāzijā tika rīkots šī gada oktobra sākumā, vienkopus pulcinot skolas aktu zālē 7.-9.klašu skolēnus, klašu audzinātājus un programmas komandas pārstāvjus. Pasākuma atklāšanā tika aktualizēti programmas nosacījumi, mērķi un uzdevumi, rosinot iešaistīto skolēnu izpratni par programmu, tās mērķiem un uzdevumiem. 7. – 9.klašu skolēni piedalījās kopīgā aktivitātē, kur katras klases grupa tika aicināta uz lielformāta plakāta uzzīmēt krāsainu plaukstas nospiedumu un kopā ar klasesbiedriem izdomāt antibulinga saukli. Skolēnu radītie darbi – plakāts ar skolēnu simboliskajiem parakstiem, kas atgādinās, ka katrs skolēns ir apņēmies nepieļaut emocionālu un fizisku vardarbību visa gada garumā – atrodas katras klases telpā.

Programmas ietvaros tiek piedāvāta iespēja padziļināt zināšanas par uzve-

dības jautājumiem, piedaloties apmācībās. Novembra sākumā programmas skolu komandas piedalījās vebinārā, ko vadīja organizācijas "uzvediba.lv" lektore Līga Bērziņa par tēmu "Vardarbības piramīda".

Programmas ietvaros plānots sistemātiski organizēt apmācības gan skolu trenera, gan lektoru vadībā, lai pilnveidotu skolu komandu un pedagogu zināšanas par uzdevības jautājumiem, tādējādi sekmējot vardarbības un bulinga savlaicīgu prevenciju un novēšanu.

"KiVa" ir Turku Universitātē (Somija) izstrādāta un pētījumos un pierādījumos balstīta programma vardarbības mazināšanai vienaudžu vidū, kas balstās vairāku desmitgažu garos pētījumos par bulingu un tā mehāniem. Programma veiksmīgi tiek ištebula vairāk nekā 20 valstīs.

Informē CSDD

Daži pārsniegti kilometri, un...

Vairāk nekā puse Latvijas autovadītāju atzinuši, ka pēdējā mēneša laikā pārkāpuši atļauto braukšanas ātrumu apdzīvotās vietās. Vēl lielāks autovadītāju skaits norāda, ka ir steigušies ātrāk nekā atļauts ārpus apdzīvotām vietām, – liecina ceļu satiksmes dalībnieku aptaujas rezultāti. Pārsniegtais ātrums būtiski palielina ceļu satiksmes negadījuma sekū smagumu, informē VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" (CSDD).

Braucot ar 60 km/h stundā atlautā ātruma 50 km/h vietā, pārsniegtie 10 km/h ceļu satiksmes negadījumā var radīt sadursmi ar ievērojami lielāku ātrumu. Piemēram, ja pēkšņi uz ceļa ir izskrējis gājējs tādā attālumā, ka, braucot ar 50 km/h, veicot avārijas bremzēšanu, automobilis apstātos tieši pirms gājēja, tad braucot ar 60 km/h ne tikai bremzēšanas ceļš būs garāks, bet automobilis gājējam uztrieksies viršu ar vairāk nekā 40 km/h lielu ātrumu, radot smagus ievainojumus vai letālas sekas.

Nemot vērā VSIA "Latvijas Valsts ceļi" apkopotos datus par ātruma plūsmu uz valsts ceļiem pērnā gada septembrī un oktobrī, vien ceturtā daļa (24%) ievēroja un nepārsnieza atlauto braukšanas ātrumu 90 km/h. Pārējie autovadītāji braukuši virs atlautā ātruma robežas. Nereti ātruma pārsniegšana iet roku rokā ar agresīvas braukšanas pārkāpumiem, tostarp riskantiem un bīstamiem apdzīšanas manevriem.

Uz Latvijas autoceļiem ļoti bieži novērojama pārgalvīga, agresīva un no satiksmes drošības viedokļa absolūti nepamatota apdzīšana, kuras rezultātā nekas netiek iegūts – ne laika ietaupījums, ne kas cits. Autovadītāji, neparliecinoties par drošību un satiksmē steidzoties, pamatīgi apdraud sevi, savus līdzbraucējus un citus satiksmes dalībniekus. Apdrošināšanā tiek pieteikts daudz apdrošināšanas atlīdzību gadījumu, kad, pēdējā brīdi mēģinot izvairīties no frontālās sadursmes un atgriezties atpakaļ savā joslā, apdrošināšanas automašīnas aizķerūšas tajā pašā virzienā braucošos auto. Agresīvas, nepārdomātas apdzīšanas dēļ notiek arī frontālās sadursmes un nobraukšana no ceļa – nereti ar ļoti smagām sekām. Tādēļ autovadītāji tiek aicināti būt atbildīgi, rūpīgi izvērtēt apdzīšanas manevra nepieciešamību un drošu iespēju to veikt, kā arī ievērot braukšanas ātrumu, kas ir viens no drošas satiksmes pamatprincipiem. Pieteiktie apdrošināšanas gadījumi liecina, ka arī apdzīvotās vietās neatbilstošs braukšanas ātrums var novest pie ļoti traģiskām sekām. Kāds autovadītājs, apdzīvotā vietā stipri pārsniedzot atļauto ātrumu, nespēja savaldīt transportlīdzekli, iebrauca nožogojumā, apgaismes stabā, luksoforā un pēc tam uzbrauca gājējam, kurš notikuma vietā zaudēja dzīvību. Apdzīvotā vietās ir vairāk mazaizsargāto satiksmes dalībnieku, tāpēc ir daudz lielāks risks tieši uzbraukt gājējam vai velosipēdistam, kuri parasti cieš daudz smagāk.

Ja pēc ceļu satiksmes negadījuma ekspertizē tiek pierādīts, ka atlautais braukšanas ātrums avārijas brīdi ir būtiski pārsniegts un šis apstāklis ir saistīms ar negadījuma rašanos un tā sekām, pastāv iespēja, ka KASKO polises noteikumi neparedzēs zaudējumu atlīdzināšanu šādā situācijā. Atlautā kustības ātruma pārsniegšana tiešā veidā palielina zaudējumu apjomu un cietušo traumas.

"Laimē ceļojumu uz cietumu vai ievēro ātrumu"

Sociālā kampaņa "Laimē ceļojumu uz cietumu vai ievēro ātrumu" tiek realizēta saskaņā ar Ceļu satiksmes drošības plāna 2021.–2027.gadam paredzētajiem rīcības virzieniem ar mērķi sasniegt izvirzīto politikas plānošanas mērķi – 2030.gadā ceļu satiksmes negadījumos bojāgājušo un smagi ievainoto skaita samazinājums 50% apmērā pret 2020.gadu. Sociālo kampaņu pret atlautā ātruma pārsniegšanu organizē CSDD sadarbībā ar Valsts policiju un partneriem.

Nesen Latviju pāršalca ziņa par traģisku avāriju pie Spuņciema uz Ventspils šosejas, kur, saskrienoties vieglajai automašīnai un satiksmes autobusam, bojā gāja divi cilvēki un 17 tika ievainoti. Ir aizdomas, ka traģiskā avārija notikusi, pārsniedzot ātrumu, jo tā notika vietā, kur satiksmes ātruma ierobežojums ir 50 kilometri stundā.

Gada tumšākais mēnesis šogad vēl ir samērā silts, taču svētku dienās sinoptiķi sola, iespējams, piesals, ceļi aplēdos un kļūs滑deni. Atcerieties: tikai pārsniedzot braukšanas ātrumu dažus kilometrus, bremzēšana celš var izrādīties garāks un novest pie satiksmes negadījuma!

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Volejbols

Izcīna kausu un piedalās Latvijas čempionātā

Volejbola klubs "Lazdukalns" sācis startu Latvijas čempionātā volebolā 40+, kurā šogad piedalās sešas komandas no teju visiem valsts reģioniem – bez lazdukalniekiem arī "Valmiera", "Jēkabpils", "Vecumnieki", "Jelgavas Poliurs" un volejbolisti no Rēzeknes novada.

Konkurence turnīrā ir patiešām spēcīga, jo tajā startē arī bijušie Latvijas pieaugušo volejbolu izlases spēlētāji. Kopumā čempionātā notiks trīs posmi. Pirmais no tiem jau aizvadīts, bet otrs posms volejbolu entuziastus pulcēs 13.janvārī Aizkrauklē.

Savukārt 10.novembrī notika volejbolu naktis turnīrs MIX komandām "Lāčplēša kauss". Tajā piedalījās divpadsmit komandas, kuras tika salozētas divas apakšgrupās – pa sešām komandām katrā. Ņemot vērā iepriekšējā turnīrā pielautās kļūdiņas, VK "Lazdukalns" komanda tika papildināta ar pāris spēlētājiem un pamainīta spēles taktika, kas deva rezultātu. Mūsējie volejbolisti visos mačos guva pārliecinošas uzvaras, izcīnot kausu un kļūstot par turnīra čempioniem!

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Gatavi turpmākajām cīņām! VK "Lazdukalns" ir nesen izveidota komanda, kurai šis ir pirmais gads, startējot augsta līmeņa sacensībās. Volejbola kluba kapteinis un spēlējošais treneris ir Gatis Stepanovs, bet komandas menedžeris – Andis Petuks. Jāpiebilst, ka izveidota arī VK "Lazdukalns" sieviešu komanda, kura arī kaļ plānus dalībai dažādos volejbolu čempionātos.

Svarcelšana

Mājup pārvēd medaļas

Oktobra nogalē Latvijas čempionātā svarcelšanā atsevišķos vingrinājumos pieaugušajiem Dobelē startēja 7 Balvu Sporta skolas audzēknī.

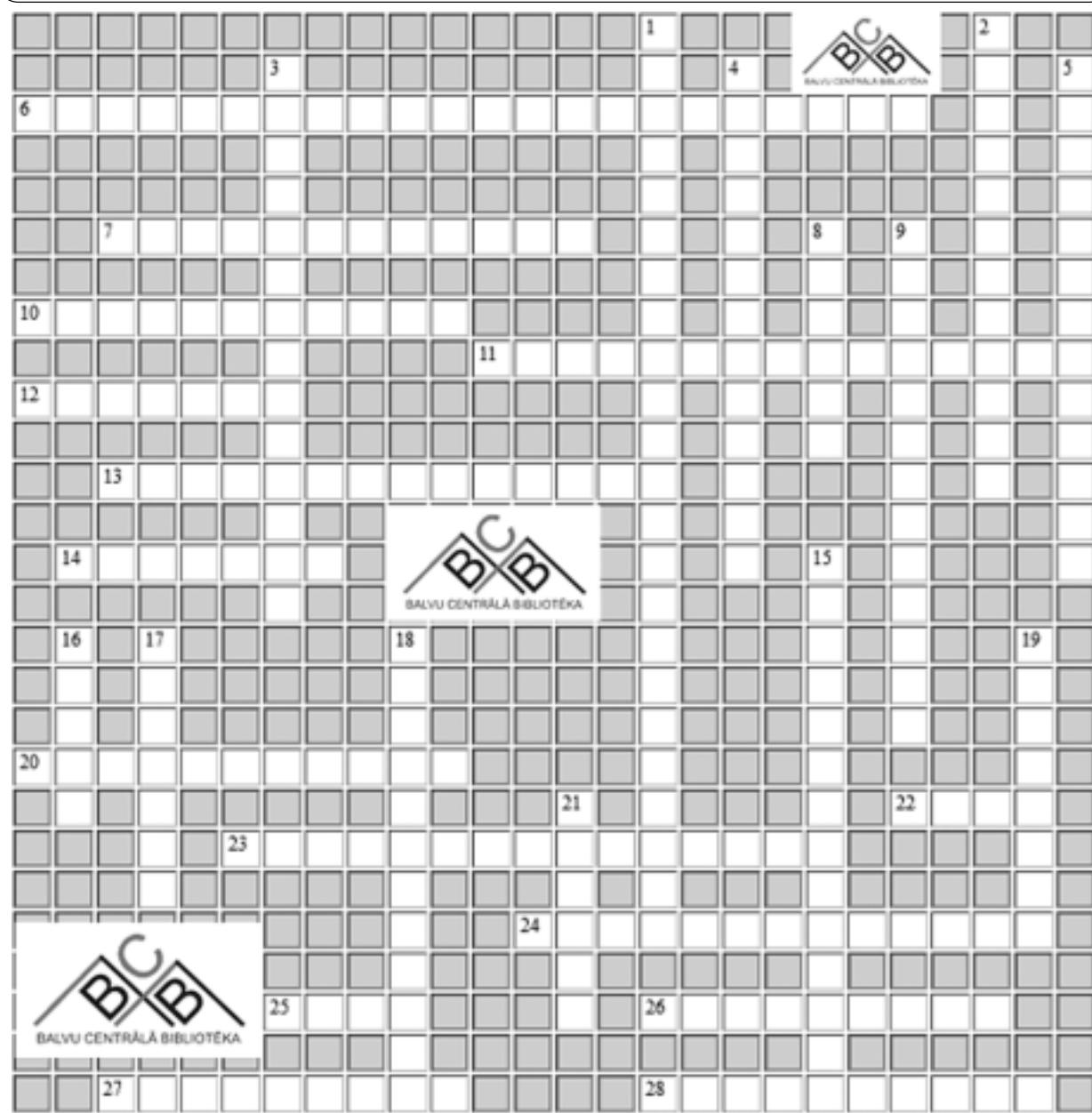
REZULTĀTI:

- * 61 kg svaru kategorijā Daniels Būde izcīnīja 1.vietu raušanā un 3.vietu grūšanā;
- * 73 kg svaru kategorijā Andis Zelčs – 3.vietu raušanā;
- * 89 kg svaru kategorijā Raivo Nāgels – 2.vietu raušanā, 3.vietu grūšanā;
- * 96 kg svaru kategorijā Jānis Markuss Elsts – 2.vietu raušanā un 2.vietu grūšanā;
- * 102 kg svaru kategorijā Maksims Bistrovs – 2.vietu raušanā, 2.vietu grūšanā.

ABSOLŪTĀ VĒRTĒJUMĀ pēc Sinklera punktu tabulas kategorijā jaunietes: Sandija Keiša izcīnīja 3.vietu raušanā un 3.vietu grūšanā; bet Loreta Ciukore – 5.vietu raušanā un 5.vietu grūšanā.

Prātnieks 11. kārtā

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz
nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālajā
bibliotēkā, zvanot uz tālruni 64522111 vai elektroniski
uz e-pastu: evita@balvurcb.lv

Vertikāli

1. Viens no augstākajiem koka skatu torņiem Latvijā, no kura paveras skats uz Daugavas lokiem.
2. Rokdarbnieču pulciņa "Mežgīs" dalibniece, puķkope – kolekcionāre.
3. Pils, kas ir Eiropas mēroga historisma paraugs, kurā apvienojas arhitektūra, tēlniecība, metālmāksla un glezniecība.
4. Pils, kas būvēta pēc Rīgas birgermeistara Džordža Armitsteda pasūtījuma un kalpojusi kā medību un vasaras rezidence.
5. Šī taka atrodas Krāslavā un paver lielisku skatu uz skaisto Daugavu.
6. Kompleksi simbiotiski organismi, kas ir izveidojušies alīgu un sēnu kopdzīves rezultātā.
7. Novembra mēneša autors Zvaigznes grāmatnicās.
8. Ezers Balvu novadā.
9. Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča mīļākais mājdzīvnieks.
10. Novembra mēneša vārdadienas gaviļnieks.
11. Šīs muižas komplekss un parks ir lielākais pilsētvides parks Latvijā.
12. Taustiņinstrumenti.
13. Kur atrodas Latvijas Republikas armijas vasaras nometnes vieta?

Horizontāli

14. Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča dzimtā pilsēta.
15. Viens no 11 sinagogām, kas saglabājusies līdz mūsdienām.
16. Grāmatas "Augšbeibri. Latviešu ciems Sibīrijā" autore.
17. Bruņotā automobiļa nosaukums, ar kuru piedalījās kaujā, pie Skuju skolas apturot ienaidnieka uzbrukumu.
18. Aleksandra Grīna romāns.
19. Augs, kura augļi ir īpaši dekoratīvi novembrī.
20. Latvijas Valsts prezidenta vietas izpildītājs (1947–1969).
21. Orgāns, kas ļauj ne tikai ēst, bet cilvēkiem arī runāt.
22. Dzirnavas Balvu novadā.
23. Grāmatas "Mēs esam nemirstīgi: Pēcnāves dzīves noslēpumi" autors.
24. Latvijas Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča dzimtā pilsēta.
25. Tos var uzskatīt gan par zivīm, bet tikpat labi tos var pieskaitīt arī pie apaļmutniekiem jeb ūdens iemītniekiem ar čūskveidīgu ķermenī.
26. Psihiska saslimšana, kas ietekmē emocijas, domas, uzvedību un fiziskās ķermenī reakcijas.
27. Seni latviešu ziemas sagaidīšanas svētki.
28. Latīniskais nosaukums ir 'Phallus'.

10. kārtas atbildes

Vertikāli: 1.Velas korgijs pembroks. 2.Fretka. 3.Juris Hiršs. 4.Pēteris Jermacāns. 6.Kļavas lapa. 9.Katerina Gordejeva. 11.Ozolrieksts. 12.Svecišu vakars. 13.Rekovas dzirnavas. 16.Teteris. 17.Devīto. 19.Monika. 20.Rentgens. 21.Kaza.

Horizontāli: 5.Krizantēmas. 7.Chevrolet. 8.Kartupeļu pankūkas. 10.Romija Šneidere. 14.Salna. 15.Otto. 18.Māra Svīre. 19.Milestības gravitācija. 22.Branas pils. 23.Mazasinība. 24.Veļu mēnessis. 25.Biete. 26.Halovīns. 27.Sedlecas osuārijs.

Pareizas atbildes iesūtījuši: A.Mičule, I.Svilāne, Ā.Zeltkalne, Ī.Baranova, I.Homko, Z.Pulča, A.Ruduks, J.Pošeika.

Balvu no apgāda "Zvaigzne ABC" saņem ĀRIJA ZELTKALNE no Kubuliem. Pēc balvas griezties Balvu Centrālajā bibliotēkā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

